

Undersøg solens varme

side 1 af 2

Niels Finsen
-den lysende læge

Undersøg solens varme

side 2 af 2

I skal bruge:

- 1 glas med låg (pr. gruppe)
- Karton i sort, hvid og andre farver
- Tape
- Sakse
- Vand

Sådan gør I:

- Inddel børnene i små grupper.
- Giv hver gruppe et glas og et ark karton i enten sort, hvid eller valgfri farve.
- Klip kartonen til, så det passer i højden til jeres glas (låget skal være frit).
- Sæt kartonen fast med tape om jeres glas.
- Fyld det op med koldt vand. Sæt låg på.
- Lad det stå i solen ude på legepladsen.
- Mærk vandets temperatur i alle glas efter ca. en time.

Spørgsmål:

- Har I lagt mærke til, om vandet i ét glas er varmere end vandet i et andet glas?
- Hvorfor tror I, at der er forskel på, hvor varmt vandet bliver?

Fakta:

Solens lys indeholder energi, som kan blive til varme. En lys overflade bliver ikke særlig varm, da den kaster meget af sollyset tilbage. En mørk overflade optager meget af solens lys og bliver derfor varmere.

Niels Finsen
- den lysende læge

Test solens energi

side 1 af 2

Niels Finsen
- den lysende læge

Test solens energi

side 2 af 2

I skal bruge:

- Et eller flere små solcelledrevne springvand (googlesøgning: solcellespringvand (et lille, sort springvand))
- En opvaskebalje el.lign.
- Vand

Sådan gør I:

- Kom vand i baljen, og put springvandet i.
- Undersøg, hvad der sker, når sollyset rammer solcellen, eller når I skygger for den.
- Hvis I har andre solcelle-apparater, kan I også undersøge dem.

Spørgsmål:

- Har I lagt mærke til, hvor solcellen sidder henne?
- Kan I se eller høre, om solcelle-springvandet virker?
- Hvad sker der, hvis I holder hånden hen over solcellen eller sætter apparatet i skyggen?

Fakta:

Solens lys indeholder energi, som kan laves om til elektricitet. En solcelle er en særlig plade, der optager solens lys og laver det om til strøm. Strømmen kan fx få lamper til at lyse eller det lille springvand til at sprøjte.

Niels Finsen
-den lysende læge

Mål UV-stråling på legepladsen

side 1 af 2

Niels Finsen
-den lysende læge

Mål UV-stråling på legepladsen

side 2 af 2

I skal bruge:

- UV-perler
- Piberensere

Sådan gør I:

- Giv hvert barn en piberenser og ca. 4 UV-perler.
- Træk perlerne på piberenseren.
- Fold piberenseren til en cirkel, og sno enderne om sig selv, så der bliver et lille håndtag.
- Mål det usynlige lys (UV) forskellige steder på legepladsen, hvor der er lys eller skygge.
- Husk at opbevare UV-måleren nede i en lomme mellem hver måling, så den bliver nulstillet.

Spørgsmål:

- Har I lagt mærke til, hvilken farve UV-perlerne har i lys og skygge?
- Hvorfor tror I, at de ændrer farve?
- Hvor er det bedst at være på legepladsen, hvis I har glemt at tage solcreme på?

Fakta:

Det er nogle af solens usynlige stråler (ultraviolet lys), som gør vores hud rød og solskoldet. Derfor er det vigtigt at have solcreme på, når man er ude, også selvom det er overskyet, for skyerne stopper ikke alle strålerne.

Niels Finsen
-den lysende læge

Lav jeres egne solbilleder

side 1 af 2

Niels Finsen
-den lysende læge

Lav jeres egne solbilleder

side 2 af 2

I skal bruge:

- Akvarelpapir malet med gurkemejesprit
- Glasplader (fx fra kasserede billedrammer)
- Naturmaterialer (ikke for tykke)

Sådan gør I:

- Find forskellige naturmaterialer.
- Udvælg et bord i fuld sol, hvor I kan lave jeres solbilleder.
- Giv hvert barn/gruppe et ark papir malet med gurkemejesprit, og lad dem lægge blade mv. på det.
- Læg forsigtigt en glasplade oven på papir og blade. Lad det "fremkalde" i ca. 1 time.
- Fjern glasplade og naturmaterialer, og nyd jeres fine billeder.

Gurkemejesprit (laves af en voksen):

• 1 spsk. gurkemeje	• Tragt	• Engangshandsker og evt. forklæde, da det farver en del!
• 1,5 dl husholdningssprit	• Lille glas med låg	
• Kaffefilter	• Pensel	

Sæt tragten ned i glasset, og kom et kaffefilter i. Kom gurkemeje i, og hæld sprit på. Når al væsken er løbet igennem, er den klar til brug. Mal akvarelpapir, lad det tørre, og opbevar det væk fra sollys.

Fakta:

Bladene fungerer som skygge eller "solcreme", idet de blokerer for solens UV-stråler. Bag bladene bliver farvestoffet i gurkemejen kun lidt påvirket, mens det, der udsættes for fuld sol, nedbrydes og bliver lysere.

Niels Finsen
-den lysende læge